

«Бекітемін»
«Сұлтан» жеке балабақшасының меңгерушісі
Г.К.Бисенғалиева

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023- 2024 оқу жылына арналған
ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары**

**Тәрбиешілер: А.Н.Елеуова
С.Е.Молдағалиева**

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: қыркүйек айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу;

		- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Жүру. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бірбірден, екеуден (жұппен) жүру; әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру, еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Дербес қимыл белсенділігі. Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу. Спорттық жаттығулар. Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу.
--	--	---

		Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Күтілетін нәтиже: дене жаттығуларына қызығушылық танытады. жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, қағып алу, еңбектеу, өрмелеу қимылдарын орындай алады. қимылдарды үйлестіріп, белсенді әрекет етеді. ептілік пен шапшаңдық қасиеттерін дамытады.
--	--	--

		қимылды ойындарды құрдастарымен бірге ойнап, жағымды қарым-қатынас жасай алады. спорттық құралдарды қауіпсіз қолдану дағдыларын меңгереді. мәдени-гигиеналық дағдыларды сақтайды. өзіне-өзі қызмет көрсету әрекеттерін орындай алады. салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді меңгереді. сезім мүшелерін ажыратып, оларды күту жолдарын біледі. шынықтыру шараларына белсенді қатысады.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а) және кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Тілдің грамматикалық құрылымы.

	Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: өз бетінше сөйлеуге талпынады. ересектермен және құрдастарымен еркін қарым-қатынас жасайды. сұрақтарға жауап беріп, өз ойын қарапайым сөйлемдермен жеткізе алады. дауысты және кейбір дауыссыз дыбыстарды анық айтады. сөйлеу қарқынын сақтап, жаңылтпаштарды қайталай алады. сөздік қорында заттардың атауы, сапасы мен қасиеттерін білдіретін сөздерді қолданады. жалпылаушы сөздер мен қарама-қарсы мағыналы сөздерді түсінеді және қолданады. сөздерді септеп, жіктеп байланыстыра алады. зат есімдерді жекеше және көпше түрде, етістіктерді өткен және келер шақта қолданады. көмекші сөздерді орынды пайдаланады. сурет, ертегі, мультфильм бойынша өз әсерімен бөлісіп, байланыстырып сөйлеуге дағдыланады.
--	--

	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Кітаптарға қызығушылықты ояту. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: әдеби тілде сөйлеуге талпынады. көркем сөзді тыңдап, түсіне алады. қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларына қызығушылық танытады. салт-дәстүрлер мен ұлттық мәдениет туралы бастапқы түсініктерді меңгереді. театр әлеміне қызығушылықпен қатысады. кітаптарды ұқыпты ұстап, қарауға дағдыланады. тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айта алады. кейіпкерлердің іс-әрекетіне өз көзқарасын білдіреді.
	Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен

	қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруге сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Қоршаған ортадағы күнделікті жиі қолданылатын туыстық қатынасқа байланысты сөздерді («бөпе», «аға», «апа», «іні», «қарындас») атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Күтілетін нәтиже: ересектермен және құрдастарымен еркін қарым-қатынас жасайды. сыпайы сөйлеу әдебін сақтайды.
--	---

		өз ойын, әсері мен тілегін ауызекі жеткізе алады. кұрдастарын есімімен дұрыс атайды. сөздерді тыңдап, түсінеді және орынды қолданады. қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын дұрыс айтуға талпынады. артикуляциялық және тыныс алу дағдылары дамиды. қоршаған орта заттары мен туыстық атауларды атайды және түсінеді. жуан және жіңішке сөздерді ажырата алады. сөздерді көпше түрде және бұйрық райда қолданады. қарапайым әңгімеге қатысып, сөйлеу үлгілерін есте сақтайды. кітаптарға қызығушылық танытып, көркем қабылдауы қалыптасады.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Сан. «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын

		салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: «бір», «көп» ұғымдарын түсінеді және қолданады. заттардың санын салыстырып, «қанша? неше?» сұрақтарына жауап береді. тең және тең емес заттар тобын ажырата алады. заттардың пішінін, шамасын және кеңістікте орналасуын анықтайды. заттарды топтастырып, салыстыра біледі. қарапайым математикалық тапсырмаларға қызығушылық танытады. заттарды зерттеуге, жаңаны тануға талпынады. командада бірлесіп жұмыс жасай алады.

		көрнекі-қимылдық ойлауы мен шығармашылық қиялы дамиды. қоршаған ортадағы заттарды танып, олардың қызметін атайды. отбасы мүшелеріне, туған жеріне, Отанға сүйіспеншілік сезімін білдіреді. ересектерді құрметтеп, кішілерге қамқорлық танытады. еңбек нәтижесін бағалап, көмек көрсетуге ынта білдіреді. тірі және өлі табиғат нысандарын ажыратады. табиғаттағы қауіпсіздік ережелерін сақтайды. құммен, сумен, қармен және ұсақ заттармен қауіпсіз ойнайды. табиғатқа қамқорлықпен қарап, сүйіспеншілік танытады.
	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Балалардың құрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру. Күтілетін нәтиже: қарапайым заттар мен құбылыстарды бейнелей алады. пішіндерді, түстерді және бөліктердің орналасуын ажыратады. сурет салуда көз бен қол үйлесімділігін сақтайды. бейнелеу әрекетіне қызығушылық танытады. түрлі түстер мен пішіндерді қолдана алады. құрастыру материалдарымен жұмыс жасауға қызығады. конструкторлардың түрлерін ажыратады. қарапайым құрылыстарды құрастыра алады.

		шығармашылық қиялы мен ұсақ қол моторикасы дамиды.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. Күтілетін нәтиже: бейнелеу өнеріне қызығушылық танытады. шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. бейнелеу әрекетіне эмоционалды жағымды қарым-қатынас білдіреді. заттарды өз бетінше бақылап, бейнелеуге талпынады. қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнері туралы бастапқы түсінікке ие болады.

		өнер туындылары мен әсемдікке қызығушылық танытады. бейнелеу барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды. ұқыптылық пен еңбекқорлық дағдыларын көрсетеді. көлденең және тік сызықтарды сыза алады. сызықтардың қиылысын бейнелейді. дөңгелек және әртүрлі пішіндегі заттарды сала алады. бірнеше сызықтардан тұратын қарапайым заттарды бейнелейді.
	Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азықтүлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету. Күтілетін нәтиже: бейнелеу материалдары мен тәсілдерін қызығушылықпен таңдайды. саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен жұмыс жасай алады. қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнеріне қызығушылық танытады. өнер туындылары мен қоршаған ортаның әсемдігін қабылдайды.

		сазбалшық пен ермексаздан мүсіндеуге ынта білдіреді. домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін қолданады. қарапайым көгөністерді, жемістерді және заттарды мүсіндей алады. ұсақ қол моторикасы мен шығармашылық қабілеті дамиды. жұмыс барысында ұқыптылық пен қауіпсіздік ережелерін сақтайды.
	Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру. Күтілетін нәтиже: жапсыру әрекетіне қызығушылық танытады; бейнелеу материалдары мен тәсілдерін өз қалауынша таңдай алады; дайын пішіндерді көлемі, түсі, пішіні бойынша ажыратады; пішіндерді қағаз бетіне белгілі реттілікпен орналастырады; ойдан немесе үлгі бойынша қарапайым бейнелер құрастырады; жапсыру тәсілдерін дұрыс қолданады; қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнеріне қызығушылық білдіреді;

		қоршаған ортаның әсемдігін қабылдайды; шығармашылық қиялы мен ұсақ қол моторикасы дамиды; жұмыс барысында ұқыптылық пен қауіпсіздік ережелерін сақтайды.
	Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балаларда музыкаға деген тұрақты қызығушылық қалыптасады, қарапайым музыкалық әсерлерді қабылдап, эмоциямен жауап бере алады. Шығармашылық ойлау қабілеті мен қиялдау дағдылары дамып, өз ойын музыка және өнер арқылы еркін жеткізе бастайды. Қазақ халқының өнер туындыларын, сәндік-қолданбалы өнер бұйымдарын таниды және оларды ажырата алады. Өнер туындыларына және қоршаған ортаның эстетикалық сұлулығына қызығушылық танытып, байқампаздығы артады. Қарапайым көркем әрекеттерге (ән айту, қимылмен көрсету, сурет арқылы бейнелеу) белсенді қатысады.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: қазан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қазан	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Жүру. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп, сапта бірбірден, екеуден

		(жүппен) жүру; әртүрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап, тапсырмаларды орындай отырып жүру: қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтап, жартылай отырып, бұрылып, заттарды айналып жүру, еденге қойылған заттардан аттап жүру, жан-жаққа баяу айналу. Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Дербес қимыл белсенділігі. Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу. Спорттық жаттығулар. Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сақтау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында
--	--	---

		қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға
--	--	---

		қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. Күтілетін нәтиже: Балалар дене жаттығуларын орындауға қызығушылық танытады, негізгі қимыл түрлерін (жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, еңбектеу, өрмелеу) дұрыс орындайды. Қимыл белсенділігі артып, қимыл үйлесімділігі, ептілік пен шапшаңдық дамиды. Қарапайым жалпы дамытушы жаттығуларды орындайды, спорттық жабдықтарды қауіпсіз қолданады. Құрдастарымен бірге қимылды ойындарға қатысып, өзара қарым-қатынас дағдылары қалыптасады. Мәдени-гигиеналық дағдыларды сақтайды (қол жуу, тіс тазалау, ұқыптылық). Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары дамиды (киіну, шешіну, тәртіп сақтау). Салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктер қалыптасады (денсаулық, дұрыс тамақтану, дене белсенділігі). Шынықтыру және сауықтыру шараларына белсенді қатысады, денсаулығын нығайтуға ұмтылады.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а) және кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу

	қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше қарапайым сөйлеуге талпынады, сұрақтарға жауап беріп, пікірін білдіреді. Құрдастарымен және ересектермен еркін қарым-қатынас жасап, сөйлесу дағдылары дамиды. Дыбыстарды (а, п-б) анық айтады, сөйлеу қарқынын реттей алады. Сөздік қоры кеңейіп, заттарды, олардың қасиеттерін және антоним сөздерді қолданады. Сөздерді грамматикалық тұрғыда дұрыс байланыстырып, жекеше-көпше түрді, шақтарды қолданады. Қарапайым көмекші сөздерді (астында, үстінде, жанында т.б.) дұрыс пайдаланады. Сурет, ертегі, мультфильмдер бойынша өз ойын айтып, әсерімен бөлісе алады.
--	---

	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Кітаптарға қызығушылықты ояту. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар әдеби тілде қарапайым сөйлеуге талпынады, өз ойын анық әрі мәнерлі жеткізе бастайды. Қазақ халық ауыз әдебиеті үлгілерімен, салт-дәстүрлерімен танысып, ұлттық мәдениетке қызығушылық танытады. Балалар әдебиеті мен театр өнеріне қызығушылығы қалыптасады. Кітапқа деген сүйіспеншілігі артып, ертегі, әңгіме тыңдауға ынталы болады. Шағын тақпақтар мен өлеңдерді жатқа айтып, мәнерлеп жеткізу дағдысы қалыптасады.
	Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

	Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Жемістердің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық аппаратты дұрыс қолдануға, дыбыстарды анық айтуға, есту арқылы сөзді түсінуге дағдыланады. Қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, қ, ү, ұ) дұрыс айтуға үйренеді. Қарым-қатынас мәдениеті қалыптасып, сыпайы сөйлеу әдебін сақтайды (сәлемдесу, өтініш, алғыс айту). Құрдастарымен және ересектермен еркін сөйлесіп, ортақ тақырыпта әңгіме құра алады. Сөздік қоры кеңейіп, қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын қолданады. Жуан-жіңішке сөздерді ажыратып, жекеше және көпше түрде қолдана алады.
--	---

		Қарапайым бұйрық райлы етістіктерді түсініп, қолданады. Ауызекі сөйлеудің қарапайым үлгілерін меңгеріп, қысқа әңгіме айтуға талпынады.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Сан. «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Күтілетін нәтиже: Балалар «көп», «бір» ұғымдарын түсінеді және заттардың санын ажыратады. «Қанша? неше?» сұрақтарына жауап бере алады. Заттарды топтастырып, бірдей заттарды таба алады. Қарапайым салыстыру әрекеттерін орындайды (артық, кем, тең). Заттардың санын қосу немесе алу арқылы теңестіруді байқайды. Қоршаған ортадағы заттардың пішіні, шамасы және кеңістікте орналасуын ажырата бастайды. Бақылау және зерттеу арқылы жаңа ақпаратты қабылдайды, қызығушылығы артады.

		Командада жұмыс істеу дағдылары қалыптасады. Қарапайым логикалық ойлау, қиялдау және шығармашылық қабілеті дамиды.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын танып, олардың атауы мен қызметін ажырата алады. Отбасы, туған өлке, Отан туралы бастапқы түсініктері қалыптасып, сүйіспеншілік сезімі дамиды. Ересектерге құрмет, кішілерге қамқорлық көрсету дағдылары қалыптасады. Еңбек нәтижесіне құрметпен қарап, көмектесуге ынталы болады. Тірі және өлі табиғат туралы қарапайым білімдері кеңейеді. Табиғатта қауіпсіз әрекет ету ережелерін сақтайды (жидек, саңырауқұлақ жемеу, жануарларға тиіспеу). Құм, су, қар және ұсақ заттармен ойнау кезінде қауіпсіздік ережелерін орындайды.

		Табиғатқа деген сүйіспеншілік пен қамқорлық сезімі қалыптасады.
	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндер мен түстерді бейнелей алады. Бөліктердің орналасуын дұрыс көрсете отырып, қарапайым бейнелеу дағдылары қалыптасады. Көз бен қолдың үйлесімділігі дамиды. Негізгі құрылыс бөлшектерін (текше, кірпіш, цилиндр, үшбұрыш, призма) ажыратып, атай алады. Құрылыс материалдарын дұрыс қолдана отырып, қарапайым ғимараттар құрастырады. Бұрын меңгерген дағдыларын (төсеу, бекіту, қою) пайдаланып, жаңа құрылымдар жасай алады.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;

	- бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Көлденең және тік сызықтарды салу, олардың қиылысуын жүргізе білу, әр түрлі пішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сызықтардан тұратын заттарды бейнелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытады, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Бейнелеу әрекетіне жағымды эмоционалдық қатынас қалыптасады. Заттарды өз бетінше зерттеп, бейнелеу әрекетіне белсенді қатысады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылық білдіреді. Қоршаған әлемнің әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Көлденең және тік сызықтарды, олардың қиылысуын сала алады. Дөңгелек және әртүрлі пішіндегі заттарды (жемістер, ойыншықтар, жануарлар, шар, күн, бұлт) бейнелейді. Қарапайым композициялық суреттер құрастырады. Бейнелеу барысында ұқыптылық сақтап, қауіпсіздік ережелерін орындайды, еңбекқорлыққа дағдыланады.
Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына

	қызығушылықты тәрбиелеу. Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жаю тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азықтүлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады (саусақ, алақан, мақта, қағаз, сазбалшық, ермексаз). Мүсіндеуге қызығушылық танытып, қарапайым бұйымдар жасай алады. Сазбалшық пен ермексазды пайдалану тәсілдерін (бөлу, домалату, ширату, созу, жаю) меңгереді. Көгөністер, жемістер және қарапайым заттарды мүсіндей алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылығы артады. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Шығармашылық белсенділігі мен қиялы дамиды.
Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған

	бейнені қағазға жапсыру. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады. Жапсыру әрекетіне қызығушылық танытып, қарапайым композициялар құрастырады. Дайын пішіндерді көлемі, түсі, пішіні бойынша ажыратып, дұрыс орналастырады. Берілген тапсырма немесе өз ойы бойынша бейне құрастырып, оны қағазға жапсыра алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, эстетикалық талғамы қалыптасады. Өнер туындыларына және қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылығы артады. Шығармашылық ойлауы мен ұқыптылығы дамиды.
Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балаларда музыкаға қызығушылық қалыптасып, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Қазақ халқының өнер туындыларын, сәндік-қолданбалы өнерін таниды және ажырата алады. Өнер туындыларына және қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық танытады, эстетикалық талғамы қалыптасады.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: қараша айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қараша	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Тепе-теңдікті сақтау. Тепе-теңдікті сақтай отырып, бір қырымен қосалқы қадаммен көлбеу тақтай (20-30 сантиметр), арқан бойымен жүру, тура жолмен, бір-бірінен 10

		сантиметр қашықтықта орналасқан тақтайшалардың, қырлы тақтайдың бойымен жүру. Жалпы дамытушы жаттығулар. Қол және иық белдеуіне арналған жаттығулар: - қолды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен); - заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру; - қолдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалақтау; - қолды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары қарату, қолды көтеру, түсіру, саусақтарды қозғалту, қол саусақтарын жұму және ашу. Дербес қимыл белсенділігі. Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу. Спорттық жаттығулар. Велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипедті тура, шеңбер бойымен, оңға және солға бұрылып тебу. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.
--	--	--

		Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға
--	--	--

	қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. Күтілетін нәтиже: Балалар дене жаттығуларына қызығушылық танытып, негізгі қимыл түрлерін (жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, еңбектеу, өрмелеу) орындайды. Тепе-теңдікті сақтап, қимылдарды үйлесімді және белсенді орындайды. Қол және иық белдеуіне арналған жалпы дамытушы жаттығуларды меңгереді. Дербес қимыл белсенділігі артып, қимылды ойындарға белсенді қатысады. Велосипед тебу және судағы қарапайым жаттығуларды орындайды. Мәдени-гигиеналық және өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары қалыптасады. Салауатты өмір салты туралы алғашқы түсініктері қалыптасады, денсаулықты сақтау қажеттігін түсінеді. Шынықтыру және сауықтыру шараларына белсенді қатысады, денсаулығын нығайтады.
Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар

		айту. Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тыңдағаннан, мультфильмдер, ертегілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойын айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше қарапайым сөйлеуге үйреніп, бір-бірімен және ересектермен еркін қарым-қатынас жасайды. Дыбыстарды (а, ә, п-б, к-қ) анық айтып, сөйлеу қарқынын реттей алады. Сөздік қоры кеңейіп, заттардың атауын, қасиетін және антоним сөздерді қолданады. Сөздерді дұрыс байланыстырып, жекеше-көпше түрді, септік формаларын және шақтарды қолданады. Кеңістіктік сөздерді (үстінде, астында, жанында, артында) пайдаланады. Сурет, ертегі, мультфильмдер бойынша өз ойын айтып, алған әсерімен бөлісе алады.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;

		- қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар әдеби тілде қарапайым сөйлеуге талпынып, өз ойын қысқаша әрі түсінікті жеткізеді. Қазақ халық ауыз әдебиеті, салт-дәстүрлері және мәдениеті туралы бастапқы түсініктері қалыптасады. Балалар әдебиеті мен театр өнеріне қызығушылық танытады. Кітаптағы суреттерді қарап, мазмұнын түсініп, өз пікірін айта алады. Тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтып, мәнерлеп жеткізу дағдысы қалыптасады.
	Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруге сыпайы сөйлеу әдебін

	сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Жануарлардың, төрт түліктің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру. Тілдің грамматикалық құрылымы. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дұрыс қолданып, дыбыстарды анық айтады. Қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, қ, ү, ұ) дұрыс айтуға дағдыланады. Құрдастарымен және ересектермен мәдениетті қарым-қатынас жасап, сыпайы сөйлеу әдебін сақтайды.
--	--

	Қоршаған орта және табиғат нысандарының, жануарлар мен төрт түліктің атауларын қолданады. Жуан-жіңішке сөздерді ажыратып, жекеше және көпше түрде қолдана алады. Қарапайым бұйрық райлы етістіктерді (бар, кел, айт) қолданады. Ауызекі сөйлеудің қарапайым үлгілерін түсініп, қысқа әңгімеге қатыса алады.
Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Сан. «Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үйрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды топтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаған ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тең бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру. Күтілетін нәтиже: Балалар «көп», «бір» ұғымдарын түсінеді және заттардың санын ажыратады. «Қанша? неше?» сұрақтарына жауап бере алады. Заттарды топтастырып, бірдей заттарды табады. Заттарды қосу немесе алу арқылы салыстырып, «тең», «артық», «кем» ұғымдарын қолданады.

		Қоршаған ортадағы заттардың пішінін, шамасын және кеңістіктегі орналасуын ажыратады. Қарапайым зерттеу әрекеттеріне қызығушылық танытады. Командада жұмыс істеу дағдылары қалыптасады. Көрнекі-қимылдық ойлауы мен шығармашылық қиялы дамиды.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын танып, атауы мен қызметін ажырата алады. Отбасы, туған өлке және Отан туралы бастапқы түсініктері қалыптасады, сүйіспеншілік сезімі артады. Ересектерге құрмет, кішілерге қамқорлық көрсету дағдылары дамиды.

		Еңбектің нәтижесіне құрметпен қарап, көмек көрсетуге ынталанады. Тірі және өлі табиғат туралы қарапайым білімдері қалыптасады. Табиғаттағы қауіпсіздік ережелерін сақтайды (жидек, саңырауқұлақ жемеу, жануарларға тиіспеу). Құм, су, қар және ұсақ заттармен ойнауда қауіпсіз әрекет етеді. Табиғатқа сүйіспеншілікпен қарап, қамқорлық жасауға дағдыланады.
	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылыс бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажырата білуге, атауға және қолдануға үйрету, бұрын алынған дағдыларды: төсеу, бекіту, қою қолдана отырып, жаңа ғимараттар салу. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым заттар мен құбылыстарды пішіні, түсі және бөліктерінің орналасуын сақтап бейнелей алады. Көз бен қолдың үйлесімділігі дамиды. Құрылыс материалдарының негізгі түрлерін (текше, кірпіш, цилиндр, үшбұрыш, призма) ажыратып, атай алады. Қарапайым құрастыру әрекеттерін орындап, жаңа ғимараттар құрастырады. Бұрын меңгерген дағдыларын (төсеу, бекіту, қою) тиімді қолданады.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту;

	- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытып, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Бейнелеу әрекетіне жағымды эмоционалдық қатынас қалыптасады. Заттарды өз бетінше зерттеп, бейнелеу барысында белсенділік көрсетеді. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, эстетикалық талғамы дамиды. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, өнер туындыларына қызығушылығы артады. Қарындаш пен қылқаламды дұрыс ұстап, ұқыпты жұмыс жасайды. Бояуды дұрыс қолдану, қылқаламды тазалау және ауыстыру дағдыларын меңгереді.
--	---

		Бейнелеу әрекетінде қауіпсіздік ережелерін сақтап, еңбекқорлық пен ұқыптылыққа дағдыланады.
	Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар). Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылық танытады. Қоршаған әлемнің әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Сазбалшық пен ермексазбен жұмыс істеудің қарапайым тәсілдерін (домалату, есу, жаю) меңгереді. Ыдыс, ойыншық сияқты қарапайым заттарды мүсіндей алады.
	Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына

		қызығушылықты тәрбиелеу. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылық танытады. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Желімдеудің қарапайым техникасын меңгереді (желімді қылқаламмен жағу, дайын үлгіге дұрыс жапсыру). Жұмыс барысында ұқыптылық сақтап, желім қалдықтарын майлықпен сүрту дағдысы қалыптасады.
	Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар музыкаға қызығушылық танытып, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Қазақ халқының өнер туындыларын және сәндік-қолданбалы өнерін таниды. Өнер мен қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылық танытып, эстетикалық талғамы қалыптасады.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: желтоқсан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Желтоқсан	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Жүгіру. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, алаңның бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тура, шеңбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру;

		белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру. Жалпы дамытушы жаттығулар. Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); - аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жанжаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта). Дербес қимыл белсенділігі. Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу. Спорттық жаттығулар. Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.
--	--	---

		Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға
--	--	--

		қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. Күтілетін нәтиже: Балалар дене жаттығуларына қызығушылық танытып, негізгі қимыл түрлерін (жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, еңбектеу, өрмелеу) орындайды. Жүгірудің әртүрлі түрлерін меңгереді (бірқалыпты, бағыт бойынша, жылдам-баяу қарқынмен). Кеудеге арналған жалпы дамытушы жаттығуларды орындайды. Қимыл белсенділігі артып, дербес әрекет ету және қимылды ойындарға қатысу дағдылары қалыптасады. Спорттық жаттығуларды (шанамен сырғанау, жүзу элементтері) орындайды. Мәдени-гигиеналық және өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары жетіледі. Салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктері қалыптасып, денсаулықты сақтау қажеттігін түсінеді. Шынықтыру және сауықтыру шараларына белсенді қатысып, денсаулығын нығайтады.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты

	дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше қарапайым сөйлеуге дағдыланып, құрдастарымен еркін қарым-қатынас жасайды. Дыбыстарды анық айтып, сөйлеу қарқынын реттей алады. Сөздік қоры кеңейіп, заттардың атауын, қасиетін және антоним сөздерді қолданады. Сөздерді грамматикалық тұрғыда дұрыс байланыстырып, жекеше-көпше түрді, септік формаларын және шақтарды қолданады. Кеңістіктік сөздерді (үстінде, астында, жанында, артында) дұрыс пайдаланады. Ересектермен диалог құрып, сұрақтарға толық жауап береді және сөйлеу әдебін сақтайды.
--	---

	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау. Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар әдеби тілде сөйлеуге талпынып, өз ойын қысқаша әрі мәнерлі жеткізе алады. Қазақ халық ауыз әдебиеті, салт-дәстүрлері мен мәдениеті туралы бастапқы түсініктері қалыптасады. Балалар әдебиеті мен театр өнеріне қызығушылық танытады. Кітаптағы суреттерді қарап, мазмұнын түсініп, өз пікірін білдіреді. Ертегі, әңгіме, өлеңдерді тыңдап, кейіпкерлерге жанашырлық танытады. Кейіпкерлердің әрекеттерін және олардың салдарын қарапайым түрде талқылай алады. Тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтып, мәнерлеп жеткізу дағдысы қалыптасады.
	Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу.

	Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Жуан және жіңішке түбір сөздерді ажырату, оларды көпше түрде қолдануға үйрету. Бұйрық райлы етістіктерді жекелей қолдануға баулу (бар, кел, айт). Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу.
--	---

	Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дұрыс қолданып, дыбыстарды анық айтады. Қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, қ, ү, ұ) дұрыс айтуға дағдыланады. Қарым-қатынас мәдениеті қалыптасып, сыпайы сөйлеу әдебін сақтайды. Құрдастарымен және ересектермен еркін сөйлесіп, ортақ тақырыпта әңгіме құра алады. Сөздік қоры кеңейіп, қоршаған орта мен табиғат атауларын қолданады. Санамақ, тақпақ, жаңылтпаштарды жаттап, есте сақтау қабілеті дамиды. Жуан-жіңішке сөздерді ажыратып, көпше түрді және бұйрық райлы етістіктерді қолданады. Қарапайым ауызекі сөйлеу үлгілерін меңгеріп, диалог құра алады.
Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Шама. Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені

		бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым математикалық ұғымдарды меңгереді. Заттардың санын, пішінін, шамасын және кеңістіктегі орналасуын ажыратады. Екі затты ұзын-қысқа, биік-аласа, үлкен-кіші, артық-кем бойынша салыстырады. Заттарды беттестіру және қатар қою тәсілдері арқылы салыстыра алады. Салыстыру нәтижесін сөзбен дұрыс сипаттайды (ұзын-қысқа, кең-тар, биік-аласа, тең). Зерттеуге қызығушылығы артып, жаңа білімді қабылдайды. Командада жұмыс істеу дағдылары қалыптасады. Көрнекі-қимылдық ойлауы мен шығармашылық қиялы дамиды.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.

	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Құрастырылатын құрылысты қарапайым сызбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мықтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұрғызған құрылысын талдауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын танып, олардың атауы мен қызметін ажыратады. Отбасы, туған өлке, Отан туралы бастапқы түсініктері қалыптасып, сүйіспеншілік сезімі дамиды. Ересектерге құрмет, кішілерге жанашырлық танытады, көмек көрсетуге ынталанады. Еңбектің нәтижесіне құрметпен қарайды. Тірі және өлі табиғат туралы қарапайым білімдері қалыптасады. Табиғаттағы қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Құм, су, қар және ұсақ заттармен ойнау кезінде қауіпсіз әрекет етеді. Бейнелеу дағдылары дамып, пішін, түс, кеңістіктік орналасуды бере отырып сурет сала алады, көз бен қол үйлесімі жетіледі. Өзінің жасаған құрылысын қарапайым түрде талдай алады.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;

		- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды қатты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суға шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлықпен сүртіп кептіруді үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытып, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Бейнелеу әрекетіне жағымды эмоционалдық қарым-қатынас қалыптасады. Заттарды өз бетінше зерттеп, бейнелеу әрекетіне белсенді қатысады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, эстетикалық талғамы қалыптасады. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, өнер туындыларына қызығушылығы артады. Қарындаш пен қылқаламды дұрыс ұстап, ұқыпты жұмыс істейді. Бояуды дұрыс пайдалану, қылқаламды жуу және күту дағдыларын меңгереді. Бейнелеу барысында еңбекқорлық пен қауіпсіздік ережелерін сақтайды.
	Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік

		беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншықтар). Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылық танытады. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Сазбалшық пен ермексазбен қарапайым мүсіндеу тәсілдерін (домалату, есу, жаю) меңгереді. Ыдыс, ойыншық сияқты қарапайым заттарды мүсіндей алады.
	Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Желімдеудің техникасын үйрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сүртуге майлықты қолдану. Күтілетін нәтиже:

	Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылық танытады. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Желімдеудің қарапайым техникасын меңгереді (желімді қылқаламмен жағу, үлгіге дұрыс жапсыру). Жұмыс барысында ұқыптылық сақтап, желім қалдықтарын майлықпен сүрту дағдысы қалыптасады.
Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар музыкаға қызығушылық танытып, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Қазақ халқының өнер туындыларын және сәндік-қолданбалы өнерін таниды. Өнер мен қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылық танытып, эстетикалық талғамы қалыптасады.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: қаңтар айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қаңтар	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Домалату, лақтыру, қағып алу. Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменнен екі қолмен көлденең нысанаға, оң және сол қолмен

		(1,5–2 метр қашықтықтан) допты кеуде тұсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанаға (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық), аяқтарын алшақ қойып, отырып, 1,5–2 метр қашықтықтан допты бірбіріне, заттардың арасымен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу. Жалпы дамытушы жаттығулар. Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); - аяқты бұгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жанжаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта). Дербес қимыл белсенділігі. Қимылдарды орындауда балалардың дербестігін, белсенділігі мен шығармашылығын дамыту. Арбалар, автомобильдер, велосипедтер, доптар, шарлармен өз бетінше ойнауға ынталандыру. Өрмелеу, еңбектеу дағдыларын, ептілікті, жылдамдықты дамыту, қимылдарды мәнерлі орындауға баулу. Спорттық жаттығулар. Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым
--	--	---

		мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға
--	--	--

	қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. Күтілетін нәтиже: Балалар дене жаттығуларына қызығушылық танытып, негізгі қимыл түрлерін орындайды. Допты лақтыру, қағып алу, домалату дағдыларын меңгереді. Кеудеге арналған жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс орындайды. Қимыл белсенділігі дамып, дербес ойын әрекеттеріне қатысады. Спорттық жаттығуларды (шанамен сырғанау, жүзу элементтері) орындайды. Мәдени-гигиеналық және өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары қалыптасады. Салауатты өмір салты туралы алғашқы түсініктері қалыптасып, денсаулықты сақтау қажеттігін түсінеді. Шынықтыру және сауықтыру шараларына белсенді қатысып, денесін шынықтырады.
Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор.

		Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше қарапайым сөйлеуге дағдыланып, құрдастарымен еркін қарым-қатынас жасайды. Дыбыстарды (а, ә, е, п-б, к-қ, т-д) анық айтып, сөйлеу қарқынын реттей алады. Сөздік қоры кеңейіп, заттардың атауын, қасиетін және антоним сөздерді қолданады. Сөздерді грамматикалық тұрғыда дұрыс байланыстырып, жекеше-көпше түрді, септік формаларын және шақтарды қолданады. Кеңістіктік сөздерді (үстінде, астында, жанында, артында) дұрыс пайдаланады. Ересектермен диалог құрып, сұрақтарға толық жауап береді және сөйлеу әдебін сақтайды.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен

	таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айту, балалардың пікірлерін тыңдау. Жаңа ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдай білуге, олардың мазмұнындағы әрекеттердің дамуын бақылауға, шығарманың кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға тәрбиелеу. Балалармен кейіпкерлердің әрекеттері мен олардың әрекеттерінің салдарын талқылау. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар әдеби тілде қарапайым сөйлеуге талпынып, өз ойын түсінікті жеткізеді. Қазақ халық ауыз әдебиеті, салт-дәстүрлері мен мәдениеті туралы бастапқы түсініктері қалыптасады. Балалар әдебиеті мен театр өнеріне қызығушылық танытады. Кітаптағы суреттерді қарап, мазмұнын түсініп, өз пікірін айтады. Ертегі, әңгіме, өлеңдерді тыңдап, кейіпкерлерге жанашырлық білдіреді. Кейіпкерлердің әрекеттерін және олардың салдарын қарапайым түрде талқылай алады. Тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтып, мәнерлеп жеткізеді.
Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз

	бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Ауызекі сөйлеудің қарапайым түрлерін меңгерту, балалардың өздеріне айтылған сөзді, пікірді түсінуін қалыптастыру, алдын ала үйретілген сөйлеу үлгілерін есте сақтап, әңгімелесе білуге баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дұрыс қолданып, дыбыстарды анық айтады. Қазақ тіліне тән дыбыстарды (ә, ө, қ, ү, ұ) дұрыс айтуға дағдыланады. Қарым-қатынас мәдениеті қалыптасып, сыпайы сөйлеу әдебін сақтайды. Құрдастарымен және ересектермен еркін сөйлесіп, ортақ тақырыпта әңгіме құра алады.
--	---

		Сөздік қоры кеңейіп, қоршаған орта заттары мен табиғат атауларын қолданады. Сөз тіркестерін (зат есім + сын есім, зат есім + етістік) құрастырады. Қарапайым ауызекі сөйлеу үлгілерін меңгеріп, қысқа әңгімеге қатысады.
	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Шама. Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым математикалық ұғымдарды меңгереді. Қоршаған ортадағы заттардың санын, пішінін, шамасын және кеңістікте орналасуын ажыратады. Екі затты ұзын-қысқа, биік-аласа, кең-тар, үлкен-кіші, артық-кем бойынша салыстырады. Заттарды беттестіру және қатар қою тәсілдері арқылы салыстыруды орындайды.

		Салыстыру нәтижесін сөзбен дұрыс сипаттайды (тең, бірдей, ұзын-қысқа, биік-аласа). Зерттеуге қызығушылығы артып, жаңаны тануға ұмтылады. Командада жұмыс істеу дағдылары қалыптасады. Көрнекі-қимылдық ойлауы мен шығармашылық қиялы дамиды.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын танып, олардың атауы мен қызметін ажыратады. Отбасы, туған өлке, Отан туралы бастапқы түсініктері қалыптасып, сүйіспеншілік сезімі дамиды. Ересектерге құрмет, кішілерге жанашырлық танытады, көмек көрсетуге ынталы болады. Еңбектің нәтижесіне құрметпен қарайды. Тірі және өлі табиғат туралы қарапайым білімдері кеңейеді.

	Табиғаттағы қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Құм, су, қар және ұсақ заттармен ойнау кезінде қауіпсіз әрекет етеді. Табиғатқа сүйіспеншілікпен қарап, қамқорлық жасауға дағдыланады.
Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Құрастырған құрылыспен сюжетті ойыншықтарды қолданып ойнату. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндер мен түстерді бейнелей алады. Бөліктердің орналасуын сақтай отырып қарапайым сурет салу дағдылары қалыптасады. Көз бен қолдың үйлесімі дамиды. Құрастырған құрылысымен сюжетті ойындар ұйымдастырып, ойнай алады.
Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру,

	қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытып, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Бейнелеу әрекетіне жағымды эмоционалдық қатынас қалыптасады. Заттарды өз бетінше зерттеп, бейнелеу әрекетіне белсенді қатысады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, эстетикалық талғамы дамиды. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, өнер туындыларына қызығушылығы артады. Қарапайым сюжеттік композициялар құрастырып, бейнені қағаз бетіне дұрыс орналастырады. Негізгі және қосымша түстерді (қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ, қызғылт, көгілдір, сұр) қолданады. Бейнелеу барысында ұқыптылық пен қауіпсіздік ережелерін сақтайды.
Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылық танытады.

		Қоршаған әлемнің әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Бірнеше бөлікті қосу, қысу, біріктіру тәсілдері арқылы қарапайым мүсіндер жасайды. Өсімдіктер мен жануарларды мүсіндеу дағдылары қалыптасады.
	Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрпе, алаша орамал жасау. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу материалдары мен техникаларын өз қалауы бойынша таңдай алады. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы өнерімен танысып, өнер туындыларына қызығушылық танытады. Қоршаған ортаның әсемдігін байқап, эстетикалық талғамы қалыптасады. Қағазбен және табиғи материалдармен жұмыс істеу дағдыларын меңгереді (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау). Геометриялық фигураларға ою-өрнек жапсыру арқылы қарапайым бұйымдар (киіз, кілем, көрпе, орамал) жасай алады.
	Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру;

	- өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар музыкаға қызығушылық танытып, шығармашылық ойлауы мен қиялы дамиды. Қазақ халқының өнер туындыларын, сәндік-қолданбалы өнерін таниды. Өнер мен қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылық танытып, эстетикалық талғамы қалыптасады.
--	---

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: ақпан айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Ақпан	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Еңбектеу, өрмелеу. 4-6 метр қашықтыққа тура бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тақтай бойымен, арқанның, доғаның

		астымен (биіктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғаға өрмелеу және одан түсу (биіктігі 1,5 метр). Жалпы дамытушы жаттығулар. Кеудеге арналған жаттығулар: - допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу; - солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта); - аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта); - аяқты бүгу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жанжаққа созып еңкею (етпетінен жатқан қалыпта). Спорттық жаттығулар. Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.
--	--	--

		Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу
--	--	---

		жаттығуларын жасау. Күтілетін нәтиже: Балалар негізгі қимыл түрлерін (жүру, жүгіру, секіру, еңбектеу, өрмелеу, лақтыру, қағып алу) қарапайым деңгейде орындайды. Қимыл-қозғалыс дағдылары, ептілік, шапшаңдық және қимыл үйлесімі дамиды. Мәдени-гигиеналық және өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары қалыптасады. Дене жаттығуларына қызығушылық танытып, қимылды ойындарға белсенді қатысады. Салауатты өмір салты туралы бастапқы түсінік қалыптасады (тазалық, дұрыс тамақтану, ұйқы, шынығу). Қауіпсіздік ережелерін сақтайды (құрал-жабдықпен дұрыс әрекет етеді, қауіпті әрекеттен аулақ болады). Қарапайым шынықтыру және тыныс алу жаттығуларын орындайды.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е, о) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы

	сөздермен байыту, қарама-қарсы мағынадағы сөздерді - антонимдерді енгізу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Ересектердің сөзін тыңдау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұрақтарды тыңдау және толық жауап беру. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше және диалог арқылы сөйлейді. Дыбыстарды дұрыс және анық айтады. Сөйлеу қарқынын өзгерте алады, сөздік қоры кеңейеді. Заттар мен олардың қасиеттерін атай алады. Антоним сөздерді қолданады. Сөздерді дұрыс байланыстырады. Септік, жекеше-көпше, шақ формаларын қолданады. Кеңістік сөздерін (үстінде, астында т.б.) дұрыс қолданады. Сұрақтарға толық жауап береді. Сөйлеу мәдениетін сақтайды.
Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру.

	Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар әдеби тілде сөйлеуге дағдыланады. Шешендік сөздерге қызығушылық танытады. Қазақ халық ауыз әдебиетімен және салт-дәстүрмен танысады. Балалар әдебиеті мен театрға қызығушылығы артады. Оқылған шығармадан үзінділерді қайталап айтады. Сөздер мен қарапайым тіркестерді қайталай алады. Шағын өлеңдер мен тақпақтарды жатқа айтады.
Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және

	түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, к, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дамытады. Есту қабілеті мен тыныс алу дағдылары жетіледі. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады. Ересектермен және құрдастарымен еркін қарым-қатынас жасайды. Сыпайы сөйлеу әдебін қолданады. Қоршаған орта заттарының атауларын дұрыс қолданады. Санамақ, тақпақ, жаңылтпаштарды жаттайды. Сөз тіркестерін құрастырады (зат есім + сын есім, зат есім + етістік). Сұрақтарға жауап беріп, заттарды сипаттайды. Ертегі мен шағын шығармалардың мазмұнын түсінеді және қайталайды.
--	--

	Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Шама. Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым математикалық ұғымдарды меңгереді. Заттардың санын, пішінін, шамасын ажырата алады. Заттардың кеңістікте орналасуын анықтайды. Заттарды салыстыру дағдылары қалыптасады (ұзын-қысқа, биік-аласа, үлкен-кіші). Заттарды беттестіру және жанына қою арқылы салыстырады. Салыстыру нәтижесін сөзбен айта алады (кең-тар, тең, бірдей). Қоршаған ортаға қызығушылығы артады. Жаңаны тануға ұмтылады және өзіне сенімділігі қалыптасады.
--	----------------------	--

		Командада жұмыс істеу дағдысы дамиды. Көрнекі-қимылдық ойлау және шығармашылық қиялы дамиды.
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын және олардың қызметін таниды. Таныс заттарды ажырата алады. Отбасына, туған жерге, Отанға сүйіспеншілік сезімі қалыптасады. Ересектерге құрмет, кішілерге қамқорлық көрсетеді. Еңбектің нәтижесіне құрметпен қарайды. Көмек көрсетуге ынта білдіреді. Тірі және өлі табиғат туралы қарапайым түсінікке ие болады. Табиғатта қауіпсіздік ережелерін сақтайды.

		Құм, су, қармен ойын кезінде қауіпсіз әрекет етеді. Табиғатқа сүйіспеншілік пен қамқорлық дағдылары қалыптасады.
	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Ұжымдық құрылыс жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыс бөліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылыспен бірге ойнату. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым заттар мен құбылыстарды бейнелей алады. Пішіндер мен түстерді дұрыс қолданады. Бөліктердің орналасуын ескере отырып сурет салады. Көз бен қол үйлесімі дамиды. Ұжымдық құрылыс жасауға қатысады. Алдын ала келісіп, бөліктерді дайындайды. Өз жұмыстарын біріктіріп, ортақ құрылыс жасайды. Дайын құрылыспен бірге ойын ұйымдастырады.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру;

		- өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытады. Шығармашылық ойлау және қиялдау дағдылары дамиды. Бейнелеу әрекетіне жағымды эмоциялық қатынас қалыптасады. Заттарды өз бетінше зерттеп бейнелей алады. Қазақ халқының өнері мен сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер туындыларына және әсемдікке қызығушылығы артады. Бейнелеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Ұқыптылық пен еңбекқорлық дағдылары қалыптасады. Қарапайым сюжеттік композиция жасай алады. Түстерді дұрыс қолданады (негізгі және реңктері). Суретті қағаз бетіне дұрыс орналастырады.
	Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру;

		- өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Қазақ халқының өнерімен және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер мен қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық танытады. Мүсіндеу кезінде бөліктерді қосу, қысу, біріктіру тәсілдерін қолданады. Өсімдіктер мен жануарларды қарапайым түрде мүсіндей алады.
	Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау) қолдану. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер мен қоршаған ортаның әсемдігіне қызығушылық танытады.

		Жапсыруда табиғи материалдарды қолданады. Қағазды жырту, умаждау, бүктеу, қатпарлау тәсілдерін меңгереді.
	Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар музыкаға қызығушылық танытады. Шығармашылық ойлау және қиялдау қабілеті дамиды. Қазақ халқының өнері мен сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер туындыларына және қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық қалыптасады.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: наурыз айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Наурыз	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Секіру. Тұрған орнында қос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарай жылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр

		биіктіктен секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру, сызықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру. Жалпы дамытушы жаттығулар. Аяққа арналған жаттығулар: - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; - отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату. Спорттық жаттығулар. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға
--	--	--

		баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (таңертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау. Күтілетін нәтиже: Балалар дене жаттығуларына қызығушылық танытады.
--	--	--

	Жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, қағып алу, еңбектеу, өрмелеу дағдыларын меңгереді. Қимыл-қозғалыс үйлесімі, ептілік және шапшаңдық дамиды. Секірудің әртүрлі түрлерін орындай алады. Жалпы дамытушы жаттығуларды орындайды. Қимылды ойындарға белсенді қатысады және ережені сақтайды. Құрдастарымен бірге ойнайды, өзара қарым-қатынас жасайды. Спорттық жаттығуларға (жүзу элементтері) қызығушылық танытады. Мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптасады. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын меңгереді. Дене белсенділігі мен ұйқының маңызын түсінеді. Шынықтыру және сауықтыру шараларына қатысады.
Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е, о) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. Тілдің грамматикалық құрылымы.

	Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше сөйлейді және бір-бірімен қарым-қатынас жасайды. Ересектермен және құрдастарымен еркін сөйлеседі. Дауысты және кейбір дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтады. Жаңылтпаш, санамақ, жұмбақтарды айтады. Тұсау кесу дәстүрі туралы бастапқы түсінік қалыптасады. Жаңа сөздермен сөздік қоры байиды. Сөздерді дұрыс байланыстырып қолданады. Кеңістік сөздерін (үстінде, астында, жанында, артында) пайдаланады. Зат есімдерді жекеше-көпше түрде қолданады. Етістіктерді өткен және келер шақта қолданады.
Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.

	Күтілетін нәтиже: Балалар әдеби тілде сөйлеуге дағдыланады. Шешендік сөздерге қызығушылық танытады. Қазақ халық ауыз әдебиеті, салт-дәстүр, мәдениет туралы түсінік алады. Балалар әдебиеті мен театр әлеміне қызығушылығы артады. Тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтады.
Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу.

	Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дамытады. Есту қабілеті мен сөйлеу тынысы қалыптасады. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады. Ересектермен және құрдастарымен еркін сөйлеседі. Санамақ, тақпақ, жаңылтпаштарды жаттайды. Сөздерді байланыстырып қолданады. Заттар мен құбылыстарды жай сөйлеммен сипаттайды. Ертегілерді тыңдап, мазмұнын қайталайды.
Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Геометриялық фигуралар.

	Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым математикалық ұғымдарды меңгереді. Заттардың санын, пішінін, шамасын ажырата алады. Кеңістікте орналасуын анықтайды. Геометриялық фигуралармен танысады (үшбұрыш, шаршы, дөңгелек). Фигураларды ұстап, қарап зерттей алады.
Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын және олардың қызметін таниды. Отбасыға, туған жерге, Отанға сүйіспеншілік сезімі қалыптасады. Тірі және өлі табиғат туралы түсінігі кеңейеді.

	Табиғатта қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Құм, су, қармен ойнауда қауіпсіз әрекет етеді. Табиғатқа сүйіспеншілік пен қамқорлық дағдылары қалыптасады.
Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым заттар мен құбылыстарды бейнелей алады. Пішін, түс және бөліктердің орналасуын дұрыс қолданады. Кірпіштер мен пластиналарды тік және көлденең қоя алады. Ірі және ұсақ құрылыс материалдарымен жұмыс істейді. Үлгі бойынша және ойдан құрастыра алады.
Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа

	баулу. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап салуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытады. Шығармашылық ойлау және қиялдау қабілеті дамиды. Бейнелеу әрекетіне жағымды эмоциялық қатынас қалыптасады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Қазақ ою-өрнектерінің қарапайым элементтерін қайталап сала алады.
Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білезік, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаған бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер мен әсемдікке қызығушылық қалыптасады. Қазақтың әшекей бұйымдарын таниды (білезік, жүзік, сырға, тұмар). Мүсіндеу тәсілдерін қолданады.
Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;

	- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаған дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Заттардың пішіні мен түсін ажырата алады. Дайын заттарды қазақ оюларының қарапайым элементтерімен безендіреді.
Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар музыкаға қызығушылық танытады. Шығармашылық ойлау және қиялдау қабілеті дамиды. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер туындыларына және қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық қалыптасады.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: сәуір айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Сәуір	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Сапқа тұру, қайта сапқа тұру. Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа

		тұру, шеңберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шеңбердегі өз орнын табуға үйрету. Жалпы дамытушы жаттығулар. Аяққа арналған жаттығулар: - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; - отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату. Спорттық жаттығулар. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға
--	--	--

		баулу. Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сүт өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бөліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру. Дене белсенділігі (танертеңгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен ұйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру. Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру. Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.
--	--	---

		Күтілетін нәтиже: Балалар дене жаттығуларына қызығушылық танытады. Жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, қағып алу, еңбектеу, өрмелеу дағдылары дамиды. Сапқа тұру және қайта сапқа тұруды орындайды. Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс орындайды. Қимылды ойындарға белсенді қатысады және ережені сақтайды. Кеңістікті бағдарлап, қимылдарын үйлестіреді. Спорттық жаттығуларға қызығушылық танытады. Мәдени-гигиеналық дағдылар қалыптасады. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдыларын меңгереді. Сезім мүшелерін таниды және оларды күту жолдарын біледі. Шынықтыру және сауықтыру шараларына қатысады.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. Тілдің грамматикалық құрылымы.

		Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше және бір-бірімен еркін сөйлеседі. Дауысты және кейбір дауыссыз дыбыстарды анық айтады. Сөйлеу қарқынын өзгерте алады (баяу сөйлеу). Жаңылтпаш, санамақ, жұмбақтарды айтады. Сөздерді дұрыс байланыстырып қолданады.. Ертегілерді тыңдап, сахналауға қатысады. Кейіпкерлерді дауыс ырғағымен сипаттай алады.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуға мүмкіндік беру. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету.

		Күтілетін нәтиже: Шешендік сөздерге қызығушылық танытады. Қазақ халық ауыз әдебиеті, салт-дәстүр, мәдениетпен танысады. Балалар әдебиеті мен театр әлеміне қызығушылығы артады. Қарапайым сөздер мен сөз тіркестерін қайталап айтады. Ертегілер мен қарапайым көріністерді ойнауға қатысады. Кейіпкерлердің эмоциясын дауыс ырғағымен бере алады. Тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтады.
	Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету; - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын

	дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дамытады. Есту және тыныс алу дағдылары қалыптасады. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады. Санамақ, тақпақ, жаңылтпаштарды жаттайды. Сөздерді байланыстырып қолданады. Заттар мен құбылыстарды сипаттайды. Ертегілердің мазмұнын түсініп, қайталап айтады.
Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Кеңістікті бағдарлау.

		Өзінің дене мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым математикалық ұғымдарды меңгереді. Заттардың санын, пішінін, шамасын ажырата алады. Кеңістікте орналасуын анықтайды. Заттарды бақылау және зерттеу дағдылары дамиды. Жаңаны тануға қызығушылығы артады. Кеңістік бағыттарын анықтайды (үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол).
	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын және олардың қызметін таниды. Таныс заттарды ажырата алады.

		Отбасына, туған жерге, Отанға сүйіспеншілік сезімі қалыптасады. Ересектерге құрмет, кішілерге қамқорлық көрсетеді. Табиғатта қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Құм, су, қармен ойнауда қауіпсіз әрекет етеді. Табиғатқа сүйіспеншілік пен қамқорлық дағдылары қалыптасады.
	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденең орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрылыс материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым заттар мен құбылыстарды бейнелей алады. Пішін, түс және бөліктердің орналасуын дұрыс қолданады. Кірпіштер мен пластиналарды тік және көлденең қоя алады. Ірі және ұсақ құрылыс материалдарымен жұмыс істейді. Үлгі бойынша және ойдан құрастыра алады.
	Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;

	- бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парағына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызғылт, көгілдір, сұр) қолдану. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытады. Шығармашылық ойлау және қиялдау қабілеті дамиды. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер мен қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық артады. Бейнелеу кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Суретті қағаз бетіне дұрыс орналастырады.
Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған әлемнің эстетикалық қызығушылықты тәрбиелеу. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады.

		Жеке жұмыстарын біріктіріп, ұжымдық композиция жасай алады. Мүсіндеу барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды.
	Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Өнер мен қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық танытады. Ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастырады. Жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастырады.
	Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауын, қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар музыкаға қызығушылық танытады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер туындыларына және қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық қалыптасады.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың
үлгілік оқу бағдарламасы негізінде 2023 - 2024 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің
перспективалық жоспары**

Білім беру ұйымы: «Сұлтан» жеке балабақшасы

Топ: «Балбөбек» ортаңғы топ

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: мамыр айы, 2023-2024 оқу жылы.

Айы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Мамыр	Дене шынықтыру	- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмелеуді орындаудың қарапайым дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарымқатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау.

		Жалпы дамытушы жаттығулар. Аяққа арналған жаттығулар: - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою; - қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмен иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; - отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен жүру. Қимылды ойындар Қимылды ойындарға баулу, балаларды қарапайым ережелерді сақтауға, қимылдарды үйлестіруге, кеңістікті бағдарлауға, «жүгір», «ұста», «тұр» белгілеріне сәйкес әрекет етуге үйрету, қимыл түрлерін өзгерте отырып, ойындарға күрделі ережелерді енгізу. Қимылды ойындарды ойнату. Спорттық жаттығулар. Жүзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жүзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде). Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шәй қасықты, шанышқыны, майлықты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемей. Өзіне-өзі қызмет көрсету дағдылары. Өзіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.
--	--	--

	Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру. Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай қорғауға, күтуге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау). Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сақтауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру. Балаларды үй-жайда жеңіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дене жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру. Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау. Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: Балалар дене жаттығуларына қызығушылық танытады. Негізгі қимыл түрлерін (жүру, жүгіру, секіру, лақтыру, қағып алу, еңбектеу, өрмелеу) орындайды. Ырғақтық жаттығуларды музыканың сүйемелдеуімен орындайды. Жалпы дамытушы жаттығуларды дұрыс жасайды. Қимылды ойындарға белсенді қатысады және ережені сақтайды. Кеңістікті бағдарлап, қимылдарын үйлестіреді. Спорттық жаттығуларға (жүзу элементтері) қатысады.
--	---

		Мәдени-гигиеналық дағдыларды меңгереді. Үстел басында мәдениетті тамақтану ережелерін сақтайды.
	Сөйлеуді дамыту	- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету; - түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; - әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту. Сөздік қор. Балаларға тұсау кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлейтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбақ шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, зат есімдерді үстінде, астында, артында, жанында тәрізді көмекші сөздермен бірге қолдану, зат есімдерді жекеше, көпше түрде, етістіктерді келер және өткен шақта қолдану. Байланыстырып сөйлеу. Кейіпкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін қолдану, таныс ертегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту. Күтілетін нәтиже: Балалар өз бетінше және бір-бірімен сөйлеседі. Жаңылтпаш, санамақ, жұмбақтарды айтады.

		Тұсау кесу дәстүрі туралы түсінік қалыптасады. Жаңа сөздермен сөздік қоры байиды. Сөздерді дұрыс байланыстырып қолданады. Кеңістік сөздерін (үстінде, астында, артында, жанында) қолданады. Зат есімдерді жекеше және көпше түрде қолданады. Етістіктерді өткен және келер шақта қолданады. Ертегілерді сахналауға қатысады. Кейіпкерлерді дауыс ырғағымен сипаттайды.
	Көркем әдебиет	- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу; - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру; - балалар әдебиетіне, театр әлеміне қызығушылықты қалыптастыру. Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу. Балаларды тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтуға үйрету. Күтілетін нәтиже: Балалар әдеби тілде сөйлеуге дағдыланады. Шешендік сөздерге қызығушылық танытады. Қазақ халық ауыз әдебиеті, салт-дәстүр, мәдениетпен танысады. Балалар әдебиеті мен театр әлеміне қызығушылығы артады. Ертегілер мен қарапайым көріністерге қатысады. Тақпақтар мен шағын өлеңдерді жатқа айтады.
	Қазақ тілі	- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;

	- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу. Тілдік дамытушы орта. Балалардың ересектермен және құрдастарымен қарым-қатынас жасауына жағдай жасау: бір-бірімен күнделікті еркін ойында, дербес әрекеттерде ауызекі сөйлесуге, бірлескен әрекеттері туралы келісуге, ортақ тақырыпта әңгімелесуге, сұрақтарға жауап беруге, өз бетінше кітаптарды қарауға, өзінің алған әсері мен қалауын білдіруге, сәлемдесуде, өтінішін, ырзашылығын білдіруде сыпайы сөйлеу әдебін сақтауға, құрдастарын есімімен толық, дұрыс атауға баулу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дыбыстық аппаратты, сөйлеу кезінде тыныс алуды, естуді дамыту. Көрнекілікпен немесе көрнекіліксіз өзіне айтылған сөзді тыңдау және түсінуді дамыту. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ дыбыстарын өздігінен дұрыс айтуға баулу. Сөздік қор. Ауызекі сөйлеуде түрлі балалар әрекеттерінде қоршаған орта заттары мен табиғат нысандарының атауларын өздігінен қолдануды қалыптастыру. Баланың сөздік қорын дамытуда, санамақтар, тақпақтар, жаңылтпаштарды жаттауға баулу. Тілдің грамматикалық құрылымы. Сөздерді байланыстырып, сөз тіркестерін құрастыруға (зат есім және сын есім, зат есім және етістік) үйрету. Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтар мен заттарды қарастыра отырып, сұрақтарға жауап беруге, оларды жай сөйлемдермен сипаттап айтып беруге баулу. Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша алдымен сұрақтарға
--	---

	жауап беруге, кейіннен өздігінен қайталап айтуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар артикуляциялық және дыбыстық аппаратты дамытады. Есту және тыныс алу дағдылары қалыптасады. Қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады. Сұрақтарға жауап беріп, өз ойын айтады. Сөздік қоры кеңейеді. Санамақ, тақпақ, жаңылтпаштарды жаттайды. Сөздерді байланыстырып қолданады. Заттар мен құбылыстарды сипаттайды. Ертегілерді тыңдап, мазмұнын қайталайды.
Математика негіздері	- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру; - бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету; - заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу; - командада жұмыс істей білуге дағдыландыру; - көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту. Уақытты бағдарлау. Қарама-қарсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңертең-кешке. Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым математикалық ұғымдарды меңгереді. Заттардың санын, пішінін, шамасын ажырата алады. Кеңістікте орналасуын анықтайды. Заттарды бақылау және зерттеу дағдылары дамиды. Уақытты бағдарлай алады (күндіз-түнде, таңертең-кешке).

	Қоршаған ортамен таныстыру	- балаларды қоршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету; - отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу; - еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау; - тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту; - табиғатта қауіпсіздікті сақтау (саңырауқұлақтар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу); - құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау); - табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар қоршаған орта заттарын және олардың қызметін таниды. Таныс заттарды ажырата алады. Отбасына, туған жерге, Отанға сүйіспеншілік сезімі қалыптасады. Тірі және өлі табиғат туралы түсінігі кеңейеді. Табиғатта қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Құм, су, қармен ойнауда қауіпсіз әрекет етеді. Табиғатқа сүйіспеншілік пен қамқорлық дағдылары қалыптасады.
	Құрастыру	- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту. - Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыптылыққа баулу.

	Күтілетін нәтиже: Балалар қарапайым заттар мен құбылыстарды бейнелей алады. Пішін, түс және бөліктердің орналасуын дұрыс қолданады. Көз бен қол үйлесімі дамиды.
Сурет салу	- бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сақтауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру. Сурет салуда қауіпсіздікті сақтауға, ұқыптылыққа баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар бейнелеу өнеріне қызығушылық танытады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер мен қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық артады. Құмға таяқшамен, асфальтқа бормен сурет сала алады. Өз бетінше ойдан сурет салады. Сурет салуда қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Ұқыптылық дағдылары қалыптасады.

	Мүсіндеу	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру. Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Мүсіндеу барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Ұқыптылық дағдылары қалыптасады.
	Жапсыру	- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мақтамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сақтауға, ұқыпты болуға баулу. Күтілетін нәтиже: Балалар өз қалауы бойынша бейнелеу материалдары мен техникаларын таңдай алады. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер мен қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық танытады. Жапсыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтайды. Ұқыптылық дағдылары қалыптасады.

	Музыка	- музыкаға қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: Балалар музыкаға қызығушылық танытады. Шығармашылық ойлау және қиялдау қабілеті дамиды. Қазақ халқының өнері және сәндік-қолданбалы өнерімен танысады. Өнер туындыларына және қоршаған әлемнің әсемдігіне қызығушылық қалыптасады.
--	--------	---